

บรรณาธิการแถลง

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับส่งท้ายปี 2557 ประเดิมด้วยนิพนธ์ต้นฉบับ เรื่อง การศึกษาผลการฝังเข็มร่วมกับการบูรณาการดูแลผู้ป่วยเบาหวานที่มีอาการชาปลายเท้าในโรงพยาบาลสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ปี 2555 ปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาที่พบบ่อยในประเทศไทยตามการเพิ่มขึ้นของความชุกของโรคเบาหวาน และการที่ประชากรไทยมีอายุยืนยาวขึ้น การฝังเข็มเป็นการรักษาทางเลือกที่น่าสนใจ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพิ่มข้อมูลประสิทธิผลและความปลอดภัยของการรักษาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผลการรักษาดังกล่าวนี้ นอกจากขึ้นกับวิธีการรักษาแล้ว ยังขึ้นกับทักษะของแพทย์ผู้รักษาด้วย สมควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป และข้อสำคัญคือการป้องกันอาการดังกล่าวด้วยการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดด้วยการควบคุมอาหาร และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้การรับประทานวิตามินบี ยังสามารถป้องกันอาการดังกล่าวได้ดีด้วย

บทปริทัศน์ฉบับนี้มี 2 เรื่อง เรื่องแรก คือ สารปนเปื้อนและสารตกค้างในยาสมุนไพร : การควบคุมคุณภาพในตำรายา ได้ทบทวนถึงเรื่องนี้อย่างครอบคลุม ตั้งแต่ข้อกำหนดในการควบคุมปริมาณสารปนเปื้อนและสารตกค้างในยาสมุนไพรตามตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย รวมทั้งข้อเสนอแนะขององค์การอนามัยโลก นับเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องในวงการแพทย์แผนไทยและการแพทย์

ทางเลือกซึ่งมีการใช้สมุนไพรจำนวนมาก จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ

บทปริทัศน์เรื่องที่สอง คือ การรักษาอาการปวดประสาทไซแอติก (Sciatica) ด้วยการฝังเข็มตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน เป็นเรื่องน่าสนใจ เพราะโรคนี้เป็นโรคพบบ่อย และการแพทย์แผนจีนเป็นการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับ บทความนี้เป็นบทความวิชาการลักษณะนี้เรื่องแรกๆ ในประเทศไทย ควรมีการศึกษาและพัฒนาในเรื่องนี้ เพื่อให้มีข้อมูลมากขึ้น ให้วิธีการรักษาสามารถเป็นทางเลือกในการรักษาของผู้ป่วยอย่างมั่นใจยิ่งขึ้นต่อไป

เวทีทรรศนะฉบับนี้เป็นเรื่องการล้างพิษตับ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในประเทศไทย มีสำนัก และองค์กรต่างๆ เปิดบริการขึ้นมาก บางสำนักมีการเขียนหนังสือออกเผยแพร่ และเป็นหนังสือขายดี กองบรรณาธิการจึงขอให้ นายแพทย์ประพจน์ เกตุธราภาศ ได้ทบทวนเรื่องนี้ ซึ่งนายแพทย์ประพจน์ ได้มุ่งประเด็นเรื่อง “ก้อนนิ่ว” จากถุงน้ำดี ที่เชื่อกันว่าการล้างพิษตับสามารถขับออกมาได้ พบว่า “ก้อนนิ่ว” ดังกล่าวหาใช่ก้อนนิ่วไม่ เพราะไม่มีองค์ประกอบของก้อนนิ่วจากถุงน้ำดีทั่วไป แต่ได้มีการทดลองพบว่า แท้จริงแล้วเป็น “นิ่วสบู่” นั่นเอง ดังนั้น สิ่งที่สำนักล้างตับต่างๆ เชื่อว่า การล้างพิษตับสามารถขับนิ่วจากถุงน้ำดีได้ จึงไม่เป็นความจริง เพราะ

“ก้อนนิ่ว” นั่นคือ “นิ่วสุม” หาใช้นี้จากถั่งหอยน้ำดีไม่

จากการอ่านหนังสือเรื่องล้างพิษตับที่มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง พบว่ามี “หลักฐาน” จากการศึกษาวิจัยเพียงชิ้นเดียวที่มีการนำมาอ้างอิงตลอดเล่มของหนังสือทั้ง 2 เล่ม ซึ่งรวมกันหนามากกว่า 600 หน้า และการวิจัยชิ้นนั้นก็มีการออกแบบและใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่ไม่น่าเชื่อถือด้วย

เรื่องล้างพิษตับนี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ปิยมิตร ศรีธรา แพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจ คณะแพทยศาสตร์รามธิบดี ซึ่งเป็นประธานคณะอนุกรรมการวิชาการ ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยฯ ได้ออกมาให้ข่าวสรุปชัดเจนว่า การล้างพิษตับไม่สามารถล้างพิษได้จริง และอาจมีอันตรายจากการที่มีการโหมโฆษณาซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการหลอกลวง เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การล้างพิษสามารถทำได้โดยการออกกำลังกาย รับประทานผักผลไม้ เป็นต้น (มติชน วันอังคารที่ 2 ธันวาคม 2557 หน้า 10)

ภาคปฏิกิริยาในฉบับนี้ คับคั่งเหมือนทุกฉบับที่แล้วมา เริ่มจากเรื่องขมิ้นชัน จากตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ต่อด้วย พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน (จีน-ไทย-อังกฤษ) สำหรับบัณฑิตภูมิปัญญาเป็นเรื่องตบเหล็กแดง กรณีหมอสุมบัติ วงศ์ชา จังหวัดลพบุรี

สุดท้ายเป็นปาฐกถาเรื่องรถเมล์เพื่อความสุขของทุกคน ที่บรรณาธิการได้รับเชิญไปแสดง ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาสอินทปัญญา เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จัดซื้อรถเมล์ขานต่ำเหมือนในอารยประเทศ แทนที่จะซื้อรถเมล์พื้นสูง น่ายินดีที่กระทรวงคมนาคมได้ประกาศนโยบายให้เป็นไปตามข้อเสนอนี้ทั้งหมดแล้ว

วารสารสโมสรมฉบับนี้ เป็นเรื่องของสารสกัดเคอร์คูมินอยด์ในขมิ้นชันของนักวิชาการไทย ที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติรวม 3 ฉบับ พบว่าสารสกัดดังกล่าวมีฤทธิ์ที่แสดงประสิทธิผลทั้งในสัตว์ทดลองและในคน เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และน่ายินดีทั้งต่อนักวิชาการไทยและวงการสมุนไพรไทย ขมิ้นชันนับเป็นสมุนไพรที่มีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวาง และพบฤทธิ์ที่พึงประสงค์ต่ออวัยวะต่างๆ หลากหลาย

จดหมายถึงบรรณาธิการฉบับนี้เป็นประสบการณ์การรักษาสลายหินปูนที่สั้นเท่า ซึ่งน่าสนใจ นับเป็น “เรื่องบอกเล่า” ที่แม้จะเกิดกับบุคคลเพียงบุคคลเดียว ก็น่าจะมีการตรวจสอบและศึกษาติดตามต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญตลอดปีใหม่ 2558 และตลอดไป

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน